

FETIȚA DIN PLOAIE

*

LULEAUA BUNICULUI

ȘI ALTE POVEȘTI



AGORA

CUPRINS

Poveste din casa albită cu var	5
Viteazul din poveste	41
Câinele năzdrăvan	43
Fetița din ploaie	45
Poveste de iarnă	49
Prințesa	52
Cireșul	55
Un ceai fierbinte	58
Trandafirul	61
Piticul cu fes albastru	63
Zâna cea proastă	66
Omenia	68
Floarea	71
Vântură-Țară	73
Calul și călărețul	75
Cartea de povești	78
Luleaua bunicului	81
Ramura de măr înflorit	83
Oglinda	94
Vâscul din pădurea stejarilor.....	98
Oul de aur	107

POVESTE DIN CASĂ ALBITĂ CU VAR

NUCA

Afost odată un moș și o babă. Moșul era pădurar, iar baba gospodină. Trăiau într-o casă albită cu var și nu doreau nimic. Baba se gândeau la moarte iar moșul trăgea nepăsător din lulea. Zilele și nopțile zburau și nimeni nu le număra.

Într-o dimineață moșul găsi lângă ușă o nucă. Baba voi să-o spargă și să-o mănânce, dar moșul săpă o groapă și puse nuca în pământ.

– N-ai minte, omule, spuse baba. Când o să ajungă nuca astă copac, noi o să fim oale și ulcele.

Dar abia isprăvi baba vorbele că din țărâna prinse să se ridice o tulpină cu frunze smâlțuite.

Se uita moșul, se uita baba.

Tulpina se făcu trunchi cu crengi în văzduh și câteva păsări se și opriră să cânte pe ele.

Moșul scăpă luleaua din gură. Baba se împiedică și căzu.

Până la amiază nucul se înălță mult deasupra casei.

– Ce spui, babo?

– O să se sfărșească lumea!

Și cum se uitau moșul și baba la desimea crengilor și a frunzelor, din copac coborî, sprinten, un băiețel cu părul de aur și cu o sabie cât lingura, la cingătoare.

– Bună ziua mamă și tată! spuse băiețelul și sărută mâinile bătrânilor.

– Bine-ai venit Făt-Frumos, iî răspunse moșul. Te-am aşteptat multă vreme. Încă din tinerețile noastre. Acum suntem bâtrâni și cu un picior în groapă.

– Bine-ai venit, dragul mamei, spuse baba. Dar mă gândesc cu groază că ai să pleci în lume, după fete de împărat și-ai să ne lași nemângâiați și fără putere.

Băiețelul râse și din ochii lui izvorî o lumină albastră, care învăluindu-i pe bâtrâni iî întineri pe dată.

Se uită baba în oglindă, se uită moșul în căldarea cu apă și nu se mai recunoscură.

– N-am să plec nicăieri, spuse Făt-Frumos. Aici e foarte bine!

Baba sări ca o zvârlugă în gura podului să ia faină pentru plăcinte, iar moșul coborî în pivniță cu un ulcior de lut. și ca să nu stea degeaba, Făt-Frumos tăie o grămadă de lemn, aduse apă și dădu grăunțe orătăniilor.

Când se aşezară la masă, moșul și baba băgară de seamă că Făt-Frumos era bărbat în lege: înalt, spătos, voinic și vesel. Îl pierdeau din ochi de drag.

Din căsuța dată cu var pieri teama de moarte și mâhnirea. Mâinile flăcăului erau fermecate. Într-o zi ridică un palat, în alta o grădină de pomi roditori.

Când nu găsea ce-i trebuie se repezea până în vîrful nucului, care se înălvase mult deasupra dealurilor și-a väilor și se vedea până la marginea zărilor.

Într-o zi vântul aduse în pragul casei o bucată de hârtie pe care sta scris: „Cine va putea s-o scape pe fata craiului din ghearele zmeului va primi”... Mai departe hârtia era ruptă.

– Să nu cumva să te amesteci în treburile altora, spuse baba îngrijorată.

Făt-Frumos se uită la ea, se mâhni un pic și băgând hârtia în buzunar porni să se plimbe prin pădure. Moșul îl pândea pe după copaci, să nu apuce în altă parte. Spre seară voinicul se-ntoarse obosit și nu voi să mânânce. Din pricina asta și moșul și baba începură să îmbâtrânească din nou.

Tot cântând din frunză, Făt-Frumos, ajunse într-o poiană verde. Acolo, rezemăt de-un tei înalt, picotea un cal alb. Cu părul rărit, cu pielea uscată, cu picioarele strâmbă.

– Sunt singur, Făt-Frumos, vorbi calul. Singur și bătrân. A trecut pe-aici un lup și-a început să plângă când l-am rugat să mă mănânce. A trecut pe-aici un mânz și-a început să râdă când i-am spus că am purtat frâu cu pietre scumpe și potcoave de argint.

– Dacă și-aș da ceva jăratec? spuse, cu jumătate de gură, Făt-Frumos.

– A, nu! Nu-mi place... Și-apoi nici nu vreau să nimeresc și să colind lumea din nou. Îmi ajunge prin câte am trecut... Și nici sfătuitor nu mai vreau să fiu... Când ajungea feciorul de crai la Crăiesa Crăieselor mă lega de-un stâlp la poartă și mă uita afară.

– Cam neplăcut, e adevărat... Eu însă m-aș fi purtat cu totul altfel.

– Toți spun vorbe mari când sunt la greu.

– Și totuși, nu pot să te las aici și nici aşa cum arăți. Trebuie să te săsală, îngrijit, hrănit, adăpat la vreme și plimbat, ca să și se subție săngele. Mă doare sufletul când mă uit la tine. Cred că ai fost nespus de frumos în tinerețe.

– Omăt! Așa mi se spunea.

Și calul închise ochii, ca la o încercare de aducere aminte. Două lacrimi, cât boabele de porumb, i se rostogoliră pe față. Făt-Frumos îi măngâie grumazul și îi scoase, cu degetele făcute pieptene, câțiva scaieți din coamă. Omăt se scutură ca și cum ceva nevăzut căzuse pe spinarea lui și se depărta de trunchiul copacului câțiva pași.

– Chiar dacă vrei, chiar dacă nu vrei, calule Omăt, trebuie să-ți vii în fire, să prinzi puteri și să strălucești. Numai să te lași în seama mea. Mă pricep la multe. Sunt leacuri nebănuite. Dacă nu vrei jăratec, se poate și fără el. Ei, ce zici?

– Ce să zic? Când o să mă faci cum am fost în tinerețe, o să susțin pe la urechile mele că și-a urât să stai acasă... Pe mine n-o să mă rabde înima și iar o să le iau de la capăt...

– La o fată de crai mă gândesc eu de câteva zile, dar n-am să te îndemn să mă duci. Și apoi, nici nu mă lasă ai mei, să pornesc în lume.

Calul Omăt ridică nedumerit din umeri și spuse:

– Părinții le știu pe-ale lor!... Sunt bătrâni?

– Aşa și aşa.

Și deodată, luminându-i-se fruntea lui Făt-Frumos de-un gând, îl întrebă pe Omăt:

– Ai arat vreodata?

– Nu, și tare-aș vrea! Am auzit că-i grozav!

– Atunci, hai cu mine! Tătuca e om bun, ca pâinea pe care o seamănă. O să arăți, o să treierați. Toamna o să îmbâtrâniți, iar primăvara o să întineriți la fel ca pământul. Și asta cât va ține lumea.

– Ce minunat o să fie! Du-mă la părinții tăi, Făt-Frumos!

Făt-Frumos porni înainte și Omăt după el.

CĂRUȚA DE FOC

Făt-Frumos a rămas într-o zi sub nuc cu brațele încrucișate. Părea de piatră. Se uita undeva și nu clipea. Numai pe frunte i se plimba când lumina, când umbra.

A asfințit soarele și el tot nu s-a mișcat din loc. Și-l ruga moșul cu garafa de vin în mâna, și-l ruga baba cu strachina de colțunași fierbinți.

– Lăsați-l în pace! le spuse calul Omăt. Îl doare capul. Hai, culcați-vă!

În zori, Făt-Frumos a cerut o scară și s-a urcat în podul casei bătrânești.

– Degeaba, dă-te jos! vorbi moșul. N-ai să găsești nimic. Nici straiele mele din tinerețe, că le-am făcut obiele când s-au rupt, nici armele, că din coasă mi-am întocmit brici pentru barbă și din secure zăvor pentru ușă.

Dar Făt-Frumos nu-i răspunse. În vremea asta, baba cocea de zor o turtă pe vatră.

– Are să se ducă, îți spun eu moșnege că are să se ducă și-o să rămânem singuri, singuri. Bătu-le-ar focul de fete de împărați.

Nici nu-și sfârși baba spusa că pe gura podului începură săurgă bucăți de fier vechi, pluguri rupte, sape șirbe, roți de cotigă strâmbe, cuie de grapă, tălăngi de oi și-alte multe lucruri fără de folos. Făceau toate o larmă de te asurzeau.

– Straie și paloș n-ai avut, tătucă, dar de ruginiturile astea ai nevoie?

– N-am, dragul tatii, dar nu mă înduram să le arunc. Le țineam acolo, să fie.

Făt-Frumos își suflecă mâncările cămașii și scoase șapte copaci uriași din rădăcină, îi răsturnă grămadă, unul peste altul și le dădu foc. Când prinseră a trozni trunchiurile copacilor, aruncă în flăcări lucrurile găsite-n pod și spuse:

– Feriți-vă!

Și când flăcările prinseră a se înălța până la cer ca un vârtej uriaș, atunci își făcu vânt și Făt-Frumos și se pierdu și el în vâlvătăi. Baba începu a-și rupe broboada și moșul cămașa de durere. Numai calul Omăt păștea liniștit de parcă nimic nu se-ntâmpla pe lume.

– Mai bine-l lăsam să se ducă după fete de crai, că de-acolo tot mai venea, dar din foc niciodată! se bocea baba.

– Eu nu l-am oprit, ci i-am spus că dacă i-i dragă fata și socoate că socru-său o să-i dea zestre, să se ducă.

După aceea tăcură amândoi și se uitară îngroziți în vârtejul flăcărilor, până când răsări Luceafărul din miezul nopții. Atunci flăcările din roșii prinseră a se face albastre și din albastre albe și coborâră pe pământ. Printre ele se zărea un morman de cenușă.

– Bietul mamii băiat! izbucni din nou baba, voind să se aştearnă pe bocet de zile mari. Dar chiar în clipa aceea se iscă vânt puternic. Cenușa se împrăștie, pe sus, iar jos rămase o căruță strălucitoare ca soarele. Din ea coborî Făt-Frumos așa cum îl știau moșnegii și spuse:

– Gata! Tătucă, dă-mi ceva de băut și tu mămucă, de mâncat.

După ce se ospătă, Făt-Frumos vorbi:

– Ei, dar ce aveți că iar ati îmbâtrâniti?

– Nimic, spuseră într-un glas și baba și moșul.

Făt-Frumos le sărută mâinile și cei doi pe dată întineriră. Atunci, se apropie și calul Omăt: